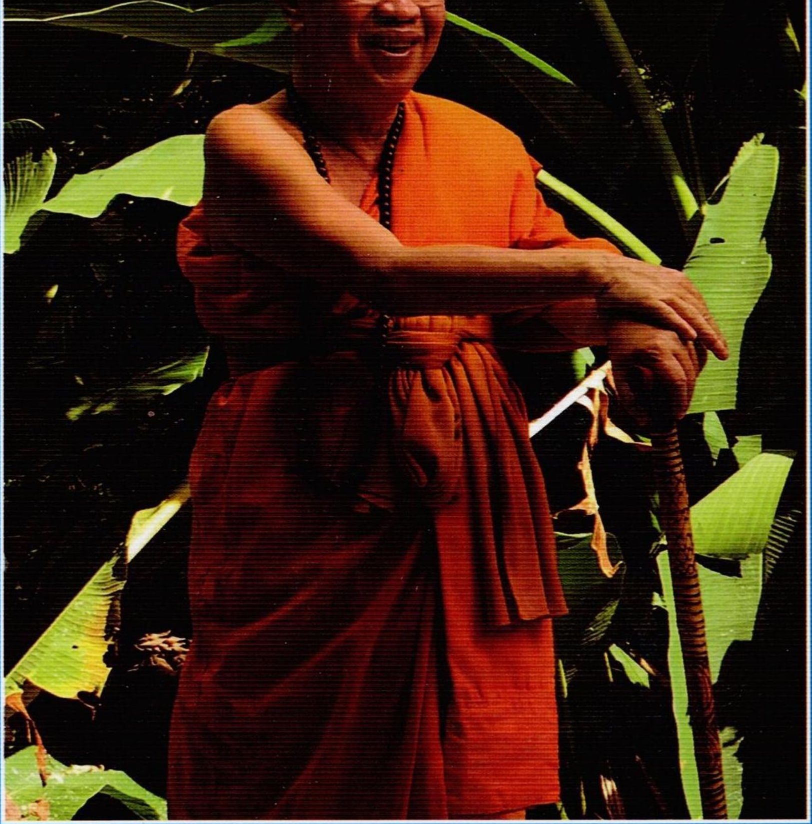
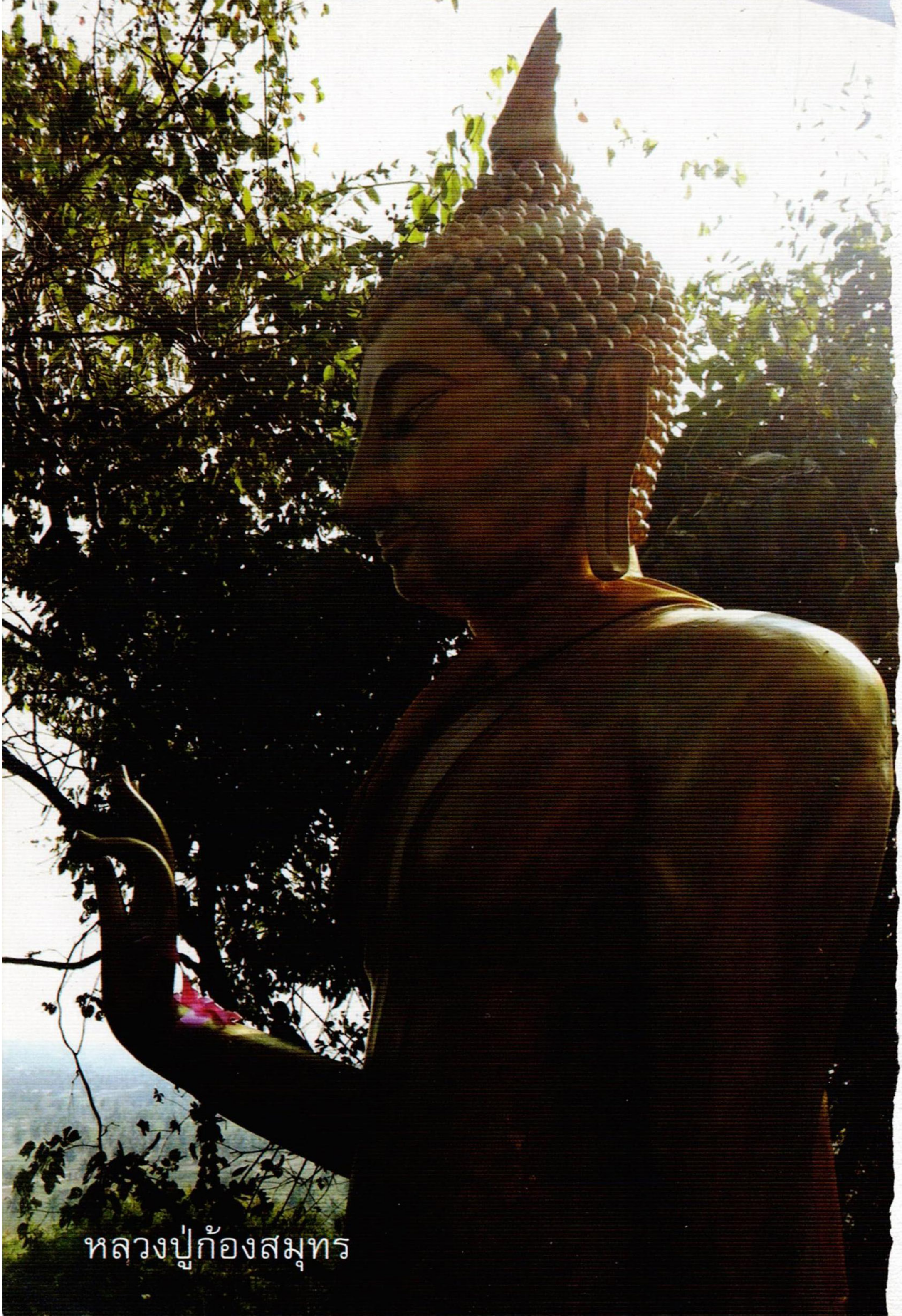
ของฝากจากหลวงพ่อ

ประวัติและคำสอน

หลวงพ่อบุญเหลือ ปัญญาวโร วัดเขาช่องลม จ.ชลบุรี

หลวงปู่ก้องสมุทร

คำนำเจ้าอาวาสวัดเขาช่องลม (รก.)

ในโอกาสที่อาตมาภาพได้มารักษาการเจ้าอาวาสวัดเขาช่องลม ซึ่งไม่ได้คาดคิดว่าหลวงพ่อเหลือ ปัญญาวโร จะด่วนมรณภาพลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งปกติท่านจะมีสุขภาพแข็งแรง ยิ้มแย้มแจ่มใส ทุกครั้งที่ได้พบท่านและท่านก็มีอัธยาศัยเป็นกันเอง

ในฐานะที่อาตมาภาพ ได้ทำหน้าที่เป็นเลขานุการเจ้าคณะตำบลเขาค้นทรงเขต 1 นี้ ได้มีโอกาสรับใช้ท่านอยู่พอสมควรในกิจธุระการศาสนาที่ช่วยท่านทำงาน ในกิจกรรมของวัดท่าน เช่น การจัดงานปริวาสกรรมประจำปี ได้ส่งพระมาช่วยท่านประจำทุก ๆ ปี

หลวงพ่อเหลือ ปัญญาวโร ท่านได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ที่พระครูพิพิธศาสนการ เพราะท่านได้สร้างคุณาประการต่าง ๆ ไว้ในบวรพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมากทั้งที่วัดเขาช่องลมและวัดอื่น ๆ ที่ท่านไปช่วยไว้ ในด้านสาธารณูประการ และงานเผยแผ่หลักธรรมคำสอน มีกิจกรรมอบรมปฏิบัติธรรมประจำทุกปี จึงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและมีศิษย์ยานุศิษย์อย่างมากมายให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลือบอกกล่าวต่าง ๆ ซึ่งท่านมีความชำนาญในการดูฤกษ์-ยาม และเป็นผู้ทำนายพยากรณ์ ศิษย์หลาย ๆ คนจนเป็นประจักษ์และประสบความสำเร็จในกิจการงานต่าง ๆ อย่างมั่นคง

คำนำเจ้าอาวาสวัดเขาช่องลม (รก.) (ต่อ)

ส่วนในด้านการศึกษาท่านเป็นครูบาอาจารย์ที่ใฝ่ศึกษาเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ถึงแม้ท่านจะอายุมากแล้วก็ยังไปศึกษาในด้านบัณฑิตศาสนาจนจบปริญญาโท ที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การจากไปในครั้งนี้ของหลวงพ่อเหลือ ปัญญาวโร ทำให้สูญเสียพระมหาเถระที่ทรงคุณประโยชน์รูปหนึ่งในบวรพระพุทธศาสนา และทำให้ศิษย์ขาดที่พึ่งที่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ปกปักษ์คุ้มครองและยังความเศร้าโศกแก่ศิษยานุศิษย์ทุกคน

สุดท้ายนี้อาตมาภาพในฐานะที่ดำรงตำแหน่งรักษาการเจ้าอาวาสวัดเขาช่องลม ขออนุโมทนากับคณะศิษย์ที่ได้จัดงานบำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทานให้แก่ท่านตลอดมา และบำเพ็ญกุศลสืบไปภายภาคเบื้องหน้าและได้ร่วมใจกันทำประวัติของหลวงพ่อเหลือ ให้แผ่ไพศาลยิ่งๆ ขึ้นไป จงประสบแต่ความสุขความเจริญยิ่งๆ ขึ้นไปตลอดกาลเป็นนิตย์เทอญ

พระครูปลัดสัมพันธ์พิพัฒน์ กิตฺติธโร

เจ้าอาวาสวัดเขาช่องลม (รก.)

เลขานุการเจ้าคณะตำบลเขาคันทรงเขต ๑

เจริญพร

คำนำผู้จัดทำ

หนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมประวัติโดยสังเขปของพระครูพิพิธ-ศาสนการ (หลวงพ่อบุญเหลือ ปัญญาวโร) เจ้าอาวาสวัดเขาช่องลม จังหวัดชลบุรี และได้รวบรวมคำสอนที่หลวงพ่อเล่าให้ลูกศิษย์ฟังตามโอกาสต่างๆ เพื่อแจกเป็นของที่ระลึกจำนวน 1,000 เล่ม ในวันที่ 10 ธันวาคม 2561 เนื่องในโอกาสทำบุญครบรอบ 100 วันที่หลวงพ่อมรณภาพ

หลวงพ่อเป็นพระที่สงเคราะห์คนทุกประเภท ท่านย้ำว่าพระต้องเป็นที่พึ่งให้ชาวบ้านได้ ไม่ว่าคนจะมาหาหลวงพ่อด้วยเรื่องใด ท่านจะให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ให้ทุกคนเดินออกจากวัดด้วยความสบายใจเสมอ หลวงพ่อเมตตาโปรดญาติโยมทุกวันไม่เคยหยุดเป็นเวลาหลายสิบปี ได้สร้างสาธารณประโยชน์มากมายทั้งทางโลกและทางธรรม อาทิเช่น สร้างวัด โรงเรียน โรงพยาบาล จัดปริวาส และปฏิบัติกรรมฐานมาโดยตลอด นับว่าหลวงพ่อเป็นพระแท้ที่เป็นทั้งแบบอย่างและให้คำสอนที่ดีงาม

คำสอนต่างๆ ของหลวงพ่อที่รวมไว้ในหนังสือเล่มนี้ บางส่วนถอดจากคลิปเสียงบทสนทนา บางส่วนจากความทรงจำของลูกศิษย์ ทางคณะผู้จัดทำมีเพียงศรัทธาที่จะรำลึกและแบ่งปันคำสอนของหลวงพ่อให้กับศิษยานุศิษย์และผู้สนใจ หากมีข้อผิดพลาดประการใด จากการขาดประสบการณ์ ทางคณะผู้จัดทำกราบขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้จัดทำ

ประวัติหลวงพ่อโดยสังเขป

ชาติกำเนิด

เดิมชื่อ **นายเหลือ มายา**

เกิด 3 มิถุนายน พ.ศ. 2497

ที่บ้านจู้ด อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

โยมบิดาชื่อ **มา มายา** โยมมารดาชื่อ **มูล มายา**

อาชีพรับจ้างทำนา หลวงพ่อมีพี่น้องทั้งหมด 3 คน

คนแรก คือ หลวงพ่อ

คนที่สอง ชื่อ **นางจันทร์หอม มายา**

คนสุดท้อง ชื่อ **นายเกษม มายา**

เมื่อหลวงพ่ออายุ 5 ปี ได้ย้ายไปอยู่บ้านแม่คาวโตน จังหวัดเชียงราย

อุปสมบท

เมื่อเรียนจบประถมศึกษาปีที่ 4 หลวงพ่อได้บรรพชาเณรในที่วัดศรีชุม แม่คาวโตน บรรพชาเป็นสามเณรศึกษานักธรรมอยู่ 7 พรรษาจนได้นักธรรมชั้นเอก จากนั้นได้ญัตติเป็นพระ 44 พรรษา โดยมี พระครูสุธรรมสุภาลังการ เป็นพระอุปัชฌาย์ ได้รับตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดเขาช่องลมในปี 2527 และได้สมณศักดิ์เป็น **พระครูพิพิธศาสนการ**ในปี 2545

หลวงพ่อได้ตั้งปณิธานเอาไว้ว่าจะต้องปฏิบัติธรรมจนรู้แจ้งเห็นจริงให้ได้ จึงแสวงหาครูบาอาจารย์ ไปเริ่มที่วัดน้ำบ่อหลวง ฝึกกับครูบาอินทจักร โดยมีครูบาเมธาเป็นอาจารย์สอบอารมณ์ จากนั้นไปฝึกกับครูบาพรหมจักรที่วัดพระพุทธบาทตากผ้า

เมื่อผ่านการปฏิบัติจนเกิดความเข้าใจแล้ว หลวงพ่อได้ออกธุดงค์เทศน์สอนไปทั่วประเทศอยู่หลายปี มีโยมขอถวายที่ให้หลวงพ่อสร้างวัดหลายที่ แต่หลวงพ่อกลับถูกใจสร้างวัดที่เขาช่องลมจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นเพียงที่พักสงฆ์ในสมัยนั้น และดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดเขาช่องลมตลอดอายุขัยของหลวงพ่อ หลวงพ่อบุญเหลือ ปัญญาวโร มรณภาพในวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2561 เมื่ออายุ 64 ปี

ของฝากจากหลวงพ่อ

ขอบวช

มีลูกศิษย์คนหนึ่งไปกราบขอหลวงพ่อบวชกลางพรรษา ท่านบอกว่าบวชได้แต่ไม่ได้พรรษานะ ทางลูกศิษย์ตอบว่า “ไม่เป็นไรครับ จะเอาธรรม” พอท่านได้ยินก็นิ่งไปครู่หนึ่ง หันมาสบตาตรงๆ จนลูกศิษย์ถึงกับชะงักไป ท่านพูดว่า “ได้ ถ้าเอาจริง” แล้วก็บอกว่าให้อยู่คนเดียว ลองไม่คุยกับใครสักเดือนนึง

“เข้ากรรมฐานเดินนั่งทั้งวันทั้งคืนดูสิ ไม่ได้ให้มันรู้ไป”

พระใหม่มาปรึกษา

มีพระหนุ่มอยู่รูปหนึ่งจากวัดอื่น ออกบวชด้วยความตั้งใจว่าจะตามหาทางออกในชีวิต พอบวชไปแล้วกลับรู้สึกว่าศรัทธาค่อยๆ เสื่อมถอยลงเพราะในวัดไม่มีพระปฏิบัติ ศีลก็รักษากันเท่าที่ได้บวช ก็ไม่รู้ว่าได้อะไร แต่จะสึกก็ไม่ได้เพราะปวารณาเข้าพรรษาไปแล้ว มีผู้แนะนำให้โทรมาปรึกษาหลวงพ่อ ท่านจึงได้แนะว่า

"หลวงพี่ต้องบอกตัวเองนะ ว่าเราเป็นพระ จะมาทำเหมือนชาวบ้านไม่ได้ ยังไงศีลต้องรักษา ทบทวนให้ดีก่อน ไม่งั้นบวชไปนี่จะขาดทุน พระนี่ลงนรกกันเยอะนะ เพราะกินข้าวที่ชาวบ้านหามาด้วยน้ำพักน้ำแรง นำมาถวายพระด้วยศรัทธา หากไม่ทำตนให้เหมาะก็เท่ากับเป็นการทำร้ายศาสนา หลอกหลวงผู้คน อย่างน้อยรักษาศีลให้ดี หมั่นรู้สึกตัว ขยับมือเล่นๆ ก็ได้ ขอแค่เรารู้สึกตัวก็นับว่าใช้ได้แล้ว ถ้ามีปัญหาอะไรโทรมา ปรึกษาหลวงพ่อทันทีนะ"

ศรัทธาในใจพระหนุ่มก็ได้กลับมาสว่างไสวอีกครั้ง ท่านรับปากจะรักษาศีลให้มั่นคง ศึกษานักธรรม และเจริญภาวนาไม่ว่าผู้อื่นทำหรือไม่ก็ตาม

ไม่ทันกิน

ครั้งหนึ่งมีลูกศิษย์มาสอบถามเรื่องการปฏิบัติกับหลวงพ่อ เล่าว่าปกติตนปฏิบัติเอาจริง นั่งสมาธิวันละหลายชั่วโมง หลวงพ่อตอบว่า

"วันนึงมี 24 ชั่วโมง แค่นั่งวันละสองสามชั่วโมงจะไปทันกินอะไร เวลาที่เหลือก็ปล่อยให้กิเลสเล่นงานหมด การปฏิบัติมันต้องทำตลอดเวลา อย่างเช่นพุทโธ ก็ต้องเอาให้ได้ตลอด ตื่นก็พุทโธ ทำอะไรก็พุทโธ ขนาดหลับฝันก็ยังต้องพุทโธ มันถึงจะเป็นการภาวนา"

เดินเล่น

หลวงพ่อเน้นว่า การภาวนาต้องทำต่อเนื่อง แต่ไม่ใช่ว่าจะคร่ำเคร่งเอาเป็นเอาตาย ให้ทำสบายๆ แต่ไม่เลิก ครั้งหนึ่งมีลูกศิษย์ฝึกอย่างคร่ำเคร่ง นั่งสมาธิเดินจงกรมทีละหลายชั่วโมง หลวงพ่อจึงสอนว่า

"การเจริญสติ ไม่ใช่การบังคับ เป็นแค่การรู้สบายๆ ไปเรื่อยๆ ทำแบบเราต่อให้นั่งไปอีกหมื่นปีก็ไม่เห็นธรรมหรอก เป็นได้แค่ตอไม้ก้อนหิน หลวงพ่อเดินเล่นๆ ยังเห็นธรรมมากกว่า สมัยก่อนหลวงพ่อก็ฝึกอย่างเอาเป็นเอาตาย เดินจงกรมนั่งสมาธิทั้งวันทั้งคืนอยู่หลายเดือน ข้าวก็ไม่ค่อยฉัน จะเอาธรรมให้ได้ ฝึกจนถ่ายเป็นเลือด พอสุดท้ายมันไม่เอาอะไร ทำไปอย่างงั้นแหละ พอไม่เอาอะไรทั้งนั้นมันก็เข้าใจเอง"

กุฏิแรกของหลวงพ่อ

หลวงพ่อเคยตาย

หลวงพ่อเล่าให้ฟังว่า สมัยหลวงพ่อเป็นเณรก็ฝึกสมาธิแล้ว พุทโธ ๆ แค่วันละห้านาทีนี่แหละ วันหนึ่งเกิดท้องเสียไม่มีแรง เดินแล้วก็ล้มหัวฟาด วิญญาณลอยหลุดออกจากร่างไป ลอยไปเจอปราสาทใหญ่มาก มีนางฟ้าเฝ้าอยู่

หลวงพ่อ : นี่ปราสาทใครสวยจัง

นางฟ้า : ปราสาทนี้ของเณรนั่นแหละ เป็นผลของการทำสมาธิของเณร

หลวงพ่อ : แค่วันละห้านาทีเนี่ยนะ งั้นฉันขอเข้าไปดูหน่อย

หลวงพ่อก็เดินเข้าไปดูพบว่าปราสาทสวยงามน่าอยู่มาก ท่านก็อยากอยู่ที่นั่นเลย เพราะในปราสาทนั้นกลับว่างเปล่าข้าวของเครื่องใช้ไม่มีเลย

หลวงพ่อ : ในนี้มีอะไรให้กินไหม

นางฟ้า : จะมีได้ยังไง เณรไม่เคยให้ทานเลย แล้วจะเอาอะไรกิน

หลวงพ่อ : งั้นไม่อยู่แล้ว ขอกลับไปทำทานก่อน

หลังจากนั้นพอหลวงพ่อฟื้นขึ้นมา ท่านก็ทำทานอย่างต่อเนื่องเสียสละตัวเอง สร้างวัด สร้างโรงเรียน โรงพยาบาลมากมายนับสิบ ๆ แห่ง และสอนลูกศิษย์เสมอว่าอย่าประมาทในบุญ

ปัจจุบันคือผล

หลวงพ่อมักย้ำเรื่อง ทาน ศีล ภาวนา และสอนว่าเราสามารถสำรวจตัวเองได้ว่าสั่งสมมามากน้อยแค่ไหน ถ้าปัจจุบันเรามีทรัพย์สมบัติปัจจัยสี่มาก ย่อมแปลว่าเราเคยให้ทานมามาก การมีรูปสมบัติร่างกายสมบูรณ์สวยงาม ย่อมมาจากการรักษาศีล ไม่เบียดเบียนทำร้ายผู้อื่นมาก่อน ส่วนการมีสติปัญญาความเฉลียวฉลาด ย่อมมาจากความอ่อนน้อมถ่อมตน เข้าไปศึกษาจากผู้รู้อยู่เสมอ ดังนั้นเราสามารถกำหนดอนาคตได้ด้วยตนเอง หมั่นให้ทาน รักษาศีล และอ่อนน้อมกับครูบาอาจารย์ ย่อมนำความสุขมาให้

วิชาต่างๆ

เป็นที่รู้กันในหมู่ลูกศิษย์ว่าหลวงพ่อรอบรู้ในวิชาแขนงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกรรมฐานที่ฝึกมาแล้วทั้ง 40 กอง วิปัสสนาหลายสาย ดูดวง ไล่ผี ก็นำมาสงเคราะห์สั่งสอนผู้คนได้หมด แต่ท่านมักสอนว่า

"วิชาความรู้มีมากมาย แต่ที่มีประโยชน์จริง ๆ มีแค่หยิบมือเดียว นั่นคือวิชาพ้นทุกข์ ศาสตร์อื่นๆ อิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์แม้จะมีอยู่จริง ก็ไม่สามารถพาเราข้ามฝั่งได้ ครูบาอาจารย์ในศาสตร์อื่นก็ตกนรกกันเยอะแยะ บางครั้งหลวงพ่อต้องเชิญครูที่ถ่ายทอดวิชาจากนรกขึ้นมา กินของไหว้ มีความสุขได้แป๊บเดียว กินเสร็จก็ต้องลงนรกต่อ"

ท่อนไม้

เช้าวันหนึ่งหลวงพ่อจู่ ๆ ก็พูดว่า

“เมื่อคืนหลวงพ่อนอนอยู่เห็นคนเป็นท่อนไม้หมดเลย มองกลับมาที่ตัวเองก็เห็นตัวเองเป็นท่อนไม้ เป็นแค่ซากศพ มันไม่ใช่เรา แต่คนจมน้ำลอยคอในทะเล ก็ต้องอาศัยเกาะท่อนไม้นี่แหละเดินทางข้ามฝั่ง พอข้ามฝั่งได้ก็ปล่อยท่อนไม้”

การเป็นที่รัก

มีลูกศิษย์ถามหลวงพ่อว่า คนที่เคยมีปัญหากัน อยู่ดี ๆ ก็มาขอโทษเราใหญ่เลย เพราะว่าเค้าเห็นว่ามีเทวดาคุ้มครองเราอยู่หลายองค์ แต่เราก็ไม่เคยเห็นเองนะ หลวงพ่อจึงสอนว่า

"คนที่รักษาศีล มีเมตตา อยู่ที่ไหนใครเห็นก็ย่อมอยากช่วยเหลือและไม่จำเป็นต้องเป็นแค่คน จะสัตว์หรือภพภูมิอื่นก็ย่อมรักษาเราเช่นกัน"

พระธาตุเจดีย์ศรีจอมไตร

ธรรมจากใจ

หลวงพ่อสอนว่า ความเข้าใจที่แท้จริงไม่ได้มาจากการอ่าน การฟัง หรือการคิด ความรู้ของครูบาอาจารย์ก็คือของท่าน ความรู้ของเราจะเกิดได้จากการปฏิบัติเท่านั้น เวลาหลวงพ่อเทศน์สอนไม่เคยต้องใช้ตำรา ใช้ธรรมที่ออกมาจากใจ

“ธรรมะของพระพุทธเจ้าทั้ง 84,000 พระธรรมขันธ์ ล้วนออกมาจากใจทั้งหมด”

เร่งไม่ได้

หลวงพ่อสอนลูกศิษย์แตกต่างกันไป กลุ่มที่ยังไม่ปฏิบัติ ท่านมักสอนว่า

"เรามีบุญมากนะ แต่ตอนนี้กินบุญเก่าอยู่ ถ้าไม่สร้างใหม่เลยมันจะหมดเอา"

ส่วนกลุ่มที่ต้องการถึงความหลุดพ้นโดยเร็ว มักจะจริงจังเกินไป ท่านจึงสอนอีกแบบว่า

"เร่งไม่ได้ เร่งไปก็มีแต่เสียงแต่ไม่ไปไหน ปฏิบัติให้เหมือนปลูกต้นไม้ เมื่อปลูกเมล็ดพันธุ์ที่ดีบนพื้นที่ที่เหมาะสมแล้ว ก็เหลือแค่รดน้ำให้เรื่อย ๆ รดน้ำมากไปรากมันจะเน่า"

ผีไม่น่ากลัวอย่างที่คิด

หลวงพ่อชอบพักที่กุฏิกลางป่าช้าเวลาอยู่ที่เชียงราย ที่นี่ขึ้นชื่อว่าผีดุมาก แต่ท่านบอกว่า

"หลวงพ่อไปทีไรผีมันดีใจ มาเดินลาดตระเวนดูแลหลวงพ่อตลอด บางทีคนไปขอพักอยู่ตรงนั้นผีมันไม่ยอม แกล้งดึงตกเตียงเลย มีครั้งหนึ่งหลวงพ่อไปพักอยู่ มีผีมาอยู่ใหม่ จะมาหลอกหลวงพ่อ ถอดหัว ถอดไส้ให้ดู แต่หลวงพ่อเฉยๆ ไม่ได้กลัว มันก็ทำอะไรไม่ได้ ดังนั้นถ้าเราเจอผี ก็ให้ตั้งสติภาวนา พุทโธๆ ไว้ มันก็ทำอะไรเรา ไม่ได้"

ก่อนจะเป็นวัดเขาช่องลม

หลวงพ่อบวชตั้งแต่เป็นเณร พออายุครบบัญญัติเป็นพระ ก็เข้าฝึกกรรมฐานอย่างเข้มข้น และออกธุดงค์ตั้งแต่พรรษาแรก เดินเทศน์สอนไปทั่วประเทศอยู่ร่วมสิบปี หลายครั้งคนจะถวายที่ให้สร้างวัด ท่านก็บอกว่าสถานที่ยังไม่ใช่ จนกระทั่งมาเจอเขาช่องลมที่เป็นป่าทึบ ชาวบ้านร่ำลือว่าเจ้าที่แรงมาก พระอยู่ไม่ได้สักองค์ ถูกเล่นงานบีบคอ กระทืบ เผ่นหนีสึกไปเลยก็มี แต่หลวงพ่อกลับถูกใจมาก เวลากลางคืน เจ้าที่ก็จะมารออยู่ตลอดว่าท่านจะพักผ่อนเมื่อไหร่ จะพักทีไรก็จะมาเหยียบหน้าอกหลวงพ่อ แต่เหยียบไม่ลงเพราะหลวงพ่ออยู่ในสมาธิ

มาแบบนี้ทุกคืนอยู่ร่วมเดือน จนท้ายที่สุด หลวงพ่อเลิกสู้ ปล่อยวางด้วยใจที่เยือกเย็น ยอมรับทุกอย่างที่จะเกิดขึ้น เจ้าที่ก็ได้ยกตัวหลวงพ่อขึ้นสูง และวางลงอย่างนุ่มนวล หลวงพ่อจึงสวดภาวนาให้ทุกวันอยู่ร่วมปี จนทั้งเจ้าที่กลายเป็นผู้ปกปักรักษาวัด สถานที่ก็เกิดความร่มเย็น ใครผ่านมาก็มีความสุข

ถูกจริต

หลวงพ่อย้ำว่าการฝึกฝนตัวเองนั้น ต้องทำให้ถูกกับจริต ลูกศิษย์มีโอกาสจึงเรียนถามท่าน

ศิษย์ : ถ้าถูกจริตมันจะรู้สึกดีใช่ไหมครับ

หลวงพ่อ : อันนั้นเรียกถูกกิเลส

ศิษย์ : อ้าว

หลวงพ่อ : ถูกกับจริตก็คือการดัดสันดาน ถ้าเราชอบของสวยงาม ก็ให้อยู่กับของสกปรก ถ้าโกรธง่าย ก็ต้องหัดเมตตา แบ่งปัน ศรัทธาเยอะก็ต้องหัดพิจารณาความจริง ถ้าเป็นคนเก่งก็ต้องหมั่นพิจารณาความตาย เพราะไม่ว่าเก่งแค่ไหนสุดท้ายก็ตายเหมือนกันหมด แบบนี้ถึงจะเรียกว่าถูกจริต

ทำให้ดู

เป็นที่รู้กันว่ากิจวัตรของหลวงพ่อในแต่ละวันคือ เดินจงกรมตอนเช้าหนึ่งชั่วโมง สงเคราะห์ญาติโยมทั้งวัน และเดินจงกรมตอนเย็นอีกหนึ่งชั่วโมง ทำเช่นนี้มาตลอด 30 ปีไม่มีวันหยุด คนที่มากราบท่านก็มาทุกรูปแบบตั้งแต่ตำรวจจนถึงโจร

มีทั้งถามเรื่องการปฏิบัติ ถวายสังฆทาน อาบน้ำมนต์ สะเดาะเคราะห์ ดูดวง ไล่ผี แม่ป่วย ไม่ว่าญาติโยมจะมาหาท่านด้วยอาการใดก็ตาม ทุกคนก็จะเดินออกจากวัดด้วยความสบายใจเสมอ หลวงพ่อย้ำว่าพระต้องเป็นที่พึ่ง ถ้าคนทุกข์ใจพึ่งพระไม่ได้แล้วจะพึ่งใครได้อีก พระต้องเข้มแข็ง เป็นตัวอย่างที่ดี พาคนจากมืดไปหาแสงสว่าง

ลูกศิษย์ไม่น้อยมักเรียนถามหลวงพ่อว่า

ศิษย์ : ไม่รู้จะตอบแทนบุญคุณหลวงพ่ออย่างไร

หลวงพ่อ : มาเยี่ยมหลวงพ่อบ้างก็พอ

ศิษย์ : แล้วทำอย่างไรถึงตอบแทนหลวงพ่อได้ดีที่สุดครับ

หลวงพ่อ : พ้นทุกข์ แล้วช่วยคนอื่น

ที่นั่นไม่ลำบาก

ปรกติในช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์จะมีญาติโยมมาขอพึ่งหลวงพ่อจำนวนมาก ครั้งหนึ่งเคยมีวัดที่จังหวัดนครราชสีมากำลังจะทำพิธีวางศิลาฤกษ์มาขอนิมนต์หลวงพ่อไปนั่งปรกในพิธีในวันอาทิตย์ หลวงพ่อก็ได้ปฏิเสธไปโดยให้เหตุผลว่า

"ที่นั่นไม่ลำบาก ที่นี่ลำบาก"

คนฉลาด

มีพระรูปหนึ่งบวชกับหลวงพ่อ ตั้งใจปฏิบัติมาก เดินจงกรม นั่งสมาธิทั้งวันทั้งคืน แต่ฝึกเท่าไหร่ก็ยังไม่เห็นความก้าวหน้า จึงไปปรึกษาหลวงพ่อ ท่านเมตตาสอนว่า

"คนฉลาดไม่ใช่เอาแต่พุ่งชนไปข้างหน้านะ ต้องหัดประมาณตน รู้ว่าเมื่อไหร่ควรสู้ เมื่อไหร่ควรถอย วิ่งชนๆ ไปถ้าไม่ทะลุก็หักเลยนะ"

จากนั้นพระหนุ่มก็ปรับระดับการปฏิบัติให้ผ่อนคลายลง ก็เห็นความก้าวหน้าของการปฏิบัติในทันที

ของข้างทาง

เมื่อลูกศิษย์ปฏิบัติได้ถึงระดับหนึ่ง ก็มักจะมารายงานท่านเรื่องสภาวะต่างๆ เช่น ตัวเบา มีความสุข เห็นแสง หลวงพ่อมักจะตอบว่า

"มันเป็นแค่ของข้างทางนะ หยุดดูนานก็เดินไม่ถึงสักที"

เพื่อเตือนสติพวกเราอยู่เสมอ ว่าจุดประสงค์ของการปฏิบัติธรรมคือการละกิเลส ดังนั้นเกณฑ์การวัดที่ท่านประเมินคือ

"ถ้าโลภ โกรธ หลง ลดลงก็ถือว่าใช้ได้ เมื่อได้เห็นความจริงสักครั้งหนึ่งแล้ว มันรู้แล้วรู้เลย จะแกล้งโง่อีกก็ไม่ได้ จิตใจมันมีแต่ความเกิดดับเท่านั้น รู้เท่าทันตรงนี้ใจก็จะไม่ไหลลงสู่ที่ต่ำอีก"

จับวัวจับยังไง

หลวงพ่อเล่าว่าจิตเรานี่มันเหมือนวัวป่านะ มันแรงเยอะและบ้าคลั่ง จะจับมันเลยก็โดนขวิดไส้แตก มันต้องค่อยๆ ล้อมวงให้แคบจำกัดความเสียหายก่อน อย่าไปยุ่งกับมัน พอจำกัดวงได้ความเสียหายก็น้อย ทีนี้ปล่อยมันบ้าไปสักพัก มันก็จะเหนื่อยเอง ก็จะเข้าไปจับได้ มันเป็นศิลปะนะ การรักษาระยะห่างกับใจเนี่ย การล้อมวงนี่ก็คือศีล คือการไม่ปล่อยกายวาจาให้ทำตามใจ ส่วนการรอนี่ก็รอด้วยสมาธิ อยู่กับลมหายใจพุทโธๆ แล้วเดี๋ยวปัญญามันจะเกิดเองนะ

“การปล่อยการวางจิตเค้าก็ปล่อยเอง เราไปบังคับเอาไม่ได้”

หลวงพ่อสอบพระ

ครั้งหนึ่งหลวงพ่อทดสอบพระลูกศิษย์ที่ฝึกกรรมฐานอยู่บนศาลา ด้วยการอนุญาตให้โยมมาใช้สถานที่ด้านล่าง ซึ่งมีการพูดคุยเสียงดัง เด็กวิ่งเล่น ต้มยากลิ่นคละคลุ้ง เรียกว่ากระทบกระทั่งทุกประสาทสัมผัส พระก็มาบ่นกับหลวงพ่อ ว่าไม่ไหวฝึกไม่ได้เลยรบกวนกันเกินไป หลวงพ่อจึงสอนว่า

"ถ้าเราสงบจริง อยู่ที่ไหนก็สงบ สติจะเป็นตัวกรองการกระทบทั้งหลาย เหลือเพียงแค่การรับรู้ ไม่มีการปรุงแต่ง แต่ไอ้ที่เราเดือดร้อนนี่เพราะเสียงมันกระทบอัตตาต่างหาก"

หลวงพ่อใหญ่

หลวงพ่อสอบโยม

สมัยหลวงพ่อธุดงค์ไปทั่วประเทศ ท่านมักจะทดสอบญาติโยมด้วยการถามว่า

"รู้ไหม จุดธูปสามดอกบูชาอะไร จุดเทียนสองเล่มบูชาอะไร ถวายดอกไม้บูชาอะไร"

"ธูปสามดอกไว้บูชาพระพุทธเจ้านะ ท่านมีปัญญาธิคุณ บริสุทธิคุณ มหากรุณาธิคุณ ส่วนเทียนสองเล่ม หมายถึงพระธรรม ที่ประกอบด้วย คำสั่งสอน และระเบียบวินัย ส่วนดอกไม้ หมายถึงพระสงฆ์ที่มีความหลากหลายแต่อยู่ร่วมกันได้เป็นหนึ่งเดียว"

ท่านสอนต่อว่า ศรัทธาเป็นสิ่งดีงาม แต่เราก็ควรต้องเข้าใจหลักการเหตุผลด้วย ไม่เช่นนั้นจะเป็นศรัทธาที่มืดบอด ไม่นับเป็นพุทธศาสนิกชน

พระฝรั่ง

สมัยนานมากแล้ว หลวงพ่อมีลูกศิษย์ต่างชาติมาบวชอยู่ด้วย ศิษย์พูดไทยไม่ได้ หลวงพ่อพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ แต่ก็เรียนกันได้ หลวงพ่อเมตตาดูแลทุกอย่าง ทั้งสอนกรรมฐาน สอนวัฒนธรรม การกินการอยู่ การสวดมนต์ พาไปฝากฝังครูบาอาจารย์เก่งๆ ทางอีสานและพม่า

มีครั้งหนึ่งเจ้าอาวาสที่พระฝรั่งไปฝึกอยู่ด้วยที่จังหวัดอุบลราชธานีมรณภาพกะทันหัน หลวงพ่อก็ตีรถไปรับพระฝรั่งองค์นี้กลับมาสอนต่อที่วัดทันที สร้างความประหลาดใจอย่างมากให้กับพระฝรั่ง

พาสปอร์ตวีซ่าหมดอายุก็พาไปต่อ หลวงพ่อบอกว่า ขอแค่ลูกศิษย์ตั้งใจปฏิบัติตนให้ดี หลวงพ่อจะสนับสนุนดูแลทุกอย่าง จนสุดท้ายลูกศิษย์ท่านนี้ก็ได้ดี กลายเป็นวิปัสสนาจารย์ที่เผยแพร่ธรรมะได้ในต่างประเทศ จนมีชาวต่างชาติเกิดศรัทธาบวชกันอีกหลายราย

ของถวายเอาไปทำอะไร

ด้วยความเมตตาของหลวงพ่อที่สงเคราะห์คนทุกรูปแบบ ทำให้มีลูกศิษย์มาพึ่งและมาถวายสังฆทานและปัจจัยมากมาย แต่ที่วัดก็ไม่ค่อยมีสิ่งปลูกสร้าง หลวงพ่อก็อยู่กุฏิเก่าๆ โทรมๆ กินอยู่เรียบง่าย เลยมีคนเรียนถามท่านว่า สิ่งของปัจจัยที่คนถวายหายไปไหนหมด

หลวงพ่อบอกว่าทำทานหมดแล้ว ปัจจัยก็นำไปสร้างวัด สร้างโรงเรียนที่ไกลความเจริญ ข้าวของก็ถวายวัดที่ขาดแคลน

“เราต้องการแค่พอใช้ ที่มากกว่านั้นก็แบ่งปันให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพราะของถวายเป็นของสงฆ์ ของส่วนรวม หลวงพ่อก็ต้องใช้เพื่อส่วนรวม”

กิเลสหลายระดับ

หลวงพ่อสอนการถอนกิเลส ว่าเวลาฝึกๆ ไป กรรมหนักๆ มักจะออกมาก่อนในรูปแบบของความเจ็บปวดทรมาน หรืออารมณ์ที่รุนแรง ถ้าเราละสิ่งนั้นได้แล้วก็ยังมีกิเลสที่ละเอียดกว่ารอเล่นงานอยู่อีก เช่น รู้สึกว่าตัวเองดีกว่าคนอื่น หรือความอยากทำความดี

"กิเลสก็คือไฟ หากไม่ดับตั้งแต่ประกายไฟ มันก็พร้อมที่จะลุกลามเป็นไฟกองใหญ่ได้เสมอ ดังนั้นอย่าประมาท ให้หมั่นสำรวจข้อผิดพลาดของตัวเองและแก้ไขอยู่ตลอด"

จิตสว่าง

หลวงพ่อเล่าว่า คนที่จิตฝึกดีแล้ว มันจะสว่างให้เห็นเลยนะ พระลูกศิษย์ฟังก็ไม่เข้าใจว่าจะเห็นได้ยังไง วันหนึ่งนั่งฟังหลวงพ่ออยู่ๆ ก็รู้สึกแสบตา เห็นหลวงพ่อสว่างขึ้นมาต่อหน้าต่อตา

หลังจากนั้นลูกศิษย์ท่านนี้ก็ห่างวัดไประยะหนึ่ง วันหนึ่งโทรศัพท์หาหลวงพ่อ ท่านรับแล้วพูดทันทีว่า

"เออ ดีๆ จิตสว่างขึ้นมาแล้วนะ"

เป็นตัวของตัวเอง

วันหนึ่งหลวงพ่อเล่าว่า

"คนทั่วไปบ้า 100% นะ อากาศหนาวก็หนาว อากาศร้อนก็ร้อน เดี๋ยวก็สุขเดี๋ยวก็ทุกข์ พระอริยเจ้าท่านเป็นตัวของตัวเอง ไม่หวั่นไหวไปกับโลกภายนอก ที่สำคัญคือไม่หลอกตัวเอง และไม่ถูกความคิดหลอก ความคิดนี่มันไม่ใช่เรานะ พอเรารู้เท่าทันมันเราจะขำมากเลย อย่างพระโสดาบันนี่มีสติ 25% แค่นี้คนทั่วไปก็จับผิดท่านไม่ค่อยได้แล้ว อย่างพระอรหันต์ท่านก็ยังมีสติ 90% ไม่มีกิเลสแล้ว แต่ยังละนิสัยบางอย่างไม่ได้ มีแต่พระพุทธเจ้าเท่านั้นที่สติเต็ม 100%"

กวาดใบไม้สุดคลาสสิก

ผู้ปฏิบัติหลายคนมักมีประสบการณ์เข้าใจธรรมจากการกวาดใบไม้ พอกวาดเสร็จก็จะเห็นใบไม้หล่นลงมาใหม่ เห็นว่าเหมือนใจของตนเอง ต้องหมั่นปัดกวาดอยู่เสมอจึงจะสะอาด พอมีผู้เล่าประสบการณ์นี้ให้หลวงพ่อฟัง ท่านจึงเสริมว่า

"นั่นก็ถูกในระดับหนึ่งนะ แต่อย่าลืมว่า ถ้าไม่มีพื้น แล้วความสกปรกจะไปเกาะที่ไหนได้ เมื่อเราเห็นความจริง เราก็จะรู้ว่าตัวเรามันไม่มี เมื่อนั้นย่อมไม่ทุกข์ แล้วจะได้เจอตัวเราที่แท้จริงที่ไม่ใช่อัตตา"

ดูจิตหรือหลงความคิด

ครั้งหนึ่งมีผู้ปฏิบัติมาเล่าสภาวะของตัวเองให้หลวงพ่อฟัง บอกว่าดูจิตตัวเองอยู่ตลอด เข้าใจคำสอนพระพุทธเจ้า ปล่อยวางทุกอย่างแล้ว ตอนตายก็แค่ดับอวิชชาแล้วเข้าสู่นิพพาน หลวงพ่อเอ็ดว่า

"ตอนนี้กายตัวเองยังไม่รู้เลย จะมารู้จิตอะไร ถูกความคิดหลอกแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้า ไม่ได้เข้าใจได้จากการฟังคำพูดครูบาอาจารย์นะ มันต้องปฏิบัติจนรู้ ทำเหลาะๆ แหละๆ มันไม่เข้าใจหรอก คุยโม้น่ะมันอวดกิเลสไม่ใช่ปัญญา"

หลวงพ่อรู้

ครั้งหนึ่งมีพระมาถามท่านเรื่องการปฏิบัติ เดินทางมาถึงวัดก็พบว่าหลวงพ่อยืนรออยู่และเริ่มสอนทันที บอกทั้งจุดที่ติดขัดและการแก้ไข โดยที่ยังไม่ได้สอบถามอะไรเลย ลูกศิษย์พากันสงสัยว่าหลวงพ่อทำได้อย่างไร ท่านก็บอกว่า

"เดินจงกรมดูจิตพระตั้งแต่เช้าแล้ว จริงๆ กับญาติโยมก็เหมือนกัน หลวงพ่อรู้ แต่จะพูดหรือไม่มันต้องดูความเหมาะสมด้วย"

นับจำนวนชาติ

เรามักได้ยินคำว่า อดีตผ่านไปแล้ว อนาคตก็ยังไม่เกิด ปัจจุบันถึงจะเป็นความจริง วันหนึ่งหลวงพ่อพูดว่า

“อยู่กับปัจจุบันนะแล้วจะเจอมายา ว่าทุกอย่างเป็นสมมุติทั้งนั้น สมมุติว่าเป็นตัวตน สมมุติว่ากระดาษแบบนี้เป็นเงิน สมมุติว่าหินชนิดนี้เป็นทอง ให้คุณค่ามันขึ้นมาเอง อยู่กับปัจจุบันได้ก็จะเห็นมันเป็นมายาทั้งหมด ฝึกๆ ไปวันหนึ่งก็จะรู้เองว่าเราเหลืออีกกี่ชาติ สำหรับหลวงพ่อตอนนี้ ชาติหน้าก็ไม่เอาแล้ว ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย บุญ บาป มนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติหลวงพ่อไม่เอาแล้ว เหลือแต่นิพพานสมบัติอย่างเดียว”

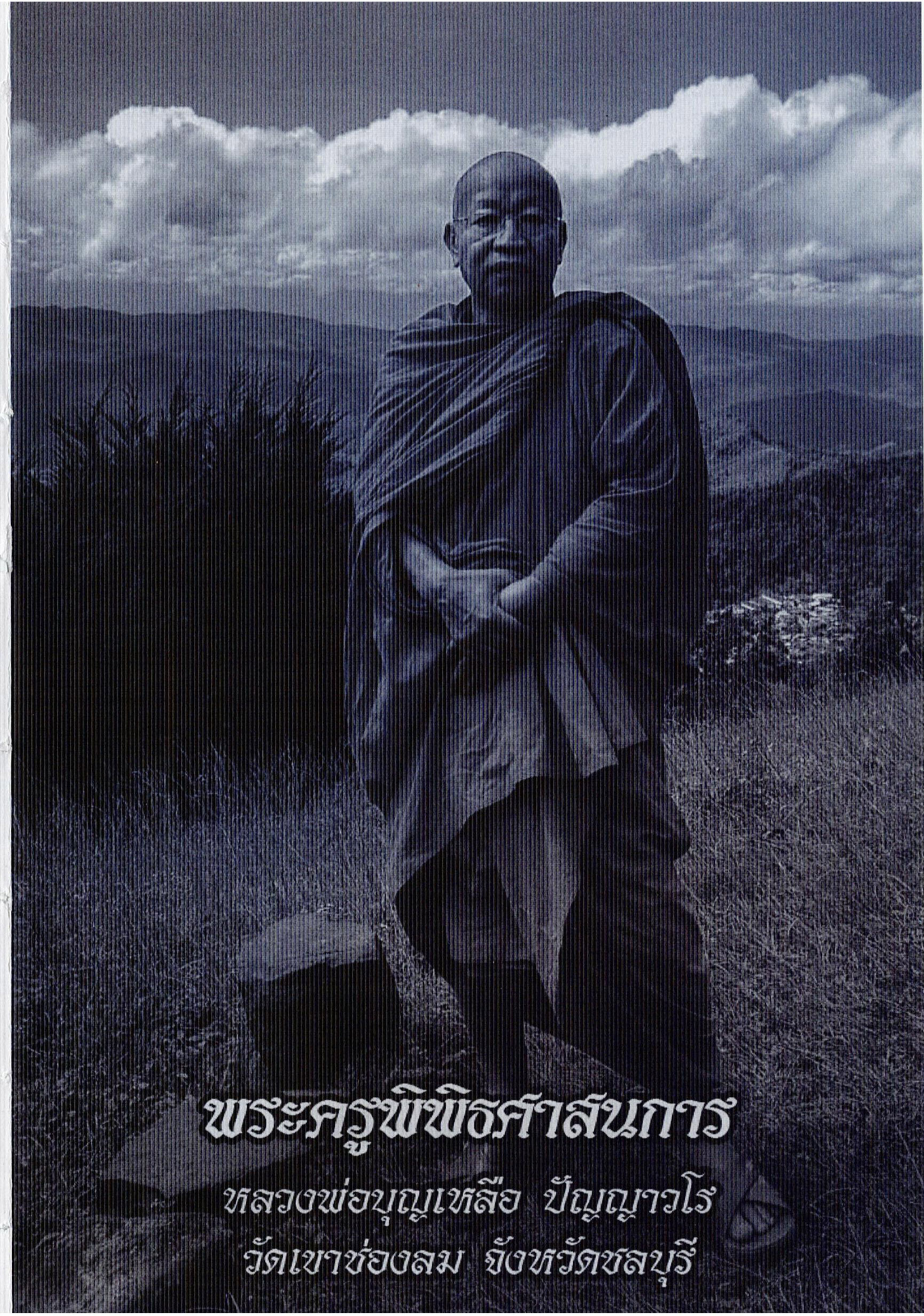
โลกนี้คนแบบไหนมาก

หลวงพ่อมักเปรยว่าศาสนาจะค่อยๆ เสื่อมลง แต่ก็เป็นเรื่องธรรมดา เพราะโลกนี้คนโง่มีมาก

“คน 99% ยังเป็นคนโง่อยู่นะ โง่ คือ มองไม่เห็นความจริง ว่าตัวเราแท้จริงมันไม่มี มีแต่สมมุติกันขึ้นมา ในเมื่อคนโง่มีมาก ต่อให้มีพระพุทธเจ้าอีกกี่ล้านองค์ ก็ขนสรรพสัตว์เข้านิพพานได้ไม่หมด”

เราต้องขยันหมั่นเพียร อย่าประมาทมัวเมาในชีวิต น้อมเอาธรรมเข้ามาใส่ตัว ขัดเกลาจิตตนเองให้สว่างขึ้น

ในยุคสมัยของพระพุทธเจ้าองค์อื่นๆ ในกัปนี้ อายุขัยของคนเป็นหลายหมื่นปี ยุคพระพุทธโคดมเราแค่ร้อยปีนี่ดีที่สุดแล้ว เราจะได้เห็นวงจรการเกิดแก่เจ็บตายเยอะ จะได้ไม่ประมาท ยิ่งอายุยืนบุญเยอะสุขสบายก็ยิ่งชะล่าใจ เผลอแป๊บๆ พระพุทธเจ้าก็เข้านิพพานแล้ว ถ้าไม่บรรลุธรรมกันชาตินี้นี่รออีกยาวเลยนะ”

พระครูพิพิธศาสนการ

หลวงพ่อบุญเหลือ ปัญญาวโร

วัดเขาช่องลม จังหวัดชลบุรี

ระลึกชาติ

มีลูกศิษย์คนหนึ่งปฏิบัติกรรมฐานกับหลวงพ่ออย่างต่อเนื่องหลายเดือน วันหนึ่งนั่งสมาธิแล้วเกิดระลึกเรื่องราวในอดีตได้ ก็มาเล่าให้หลวงพ่อฟังด้วยความตื่นเต้น อยากยืนยันกับท่านว่าที่รู้เห็นนั้นเป็นจริงรึเปล่า หลวงแค่ตอบกลับว่า

"แล้วรู้ปัจจุบันไหม"

จริตเปลี่ยนได้?

ศิษย์ : จริตคนเราเปลี่ยนได้ไหมครับ

หลวงพ่อ : เปลี่ยนไม่ได้ แต่สามารถอยู่เหนือมันได้ พื้นฐานของใจมันก็เหมือนเดิม แต่มันจะไม่มีผลกับเรา

ศิษย์ : แล้วมันจะติดข้ามภพชาติเลยไหมครับ

หลวงพ่อ : ติดไป สิ่งแวดล้อมการเลี้ยงดูก็มีผลนะ แต่ที่ติดไปด้วยอีกก็คือปณิธาน อย่างคนที่มีสัมมาทิฏฐิ เกิดชาติไหนก็จะดิ้นรนตามหาครูบาอาจารย์ ฝึกฝนตัวเองจนกว่าจะหลุดนั่นแหละ

แต่ห้ามประมาทเด็ดขาด เพราะถ้ามาเกิดช่วงไม่มีศาสนา ก็ไม่มีคนชี้ทางนะ ได้แต่ล่องลอยไปตามกระแสบุญกรรมที่ทำไว้อยู่ดี

บวชสองแบบ

มีลูกศิษย์หลวงพ่อบางคน ต้องการบวชมากแต่ไม่มีโอกาส ด้วยติดหน้าที่การงานหรือครอบครัวไม่เห็นด้วย มาปรึกษาหลวงพ่อว่าต้องทำอย่างไรถึงจะบวชได้ ท่านตอบว่า บวชมีสองแบบนะ

“แบบแรกคือบวชกาย ห่มผ้าเหลือง โกนหัว แบบที่สองคือบวชใจ น้อมธรรมเข้ามาประพฤติปฏิบัติชำระล้างธาตุขันธ์ อยู่ที่ไหนก็บวชได้ ถ้าบวชกายอย่างเดียวก็เปล่าประโยชน์ ขาดทุนด้วยซ้ำ”

เบื่อโลก

เมื่อผู้ปฏิบัติฝึกไปถึงระยะหนึ่งมักจะเบื่อหน่ายโลก แล้วก็คิดว่าตัวเองเข้าใจธรรมแล้ว พอสนทนากับหลวงพ่อท่านกลับตอบว่า

"เบื่อไม่จริง"

ท่านจะย้ำว่าเมื่อฝึกไป เราจะเริ่มเห็นการเกิดดับของสิ่งต่างๆ เมื่อถึงจุดหนึ่งก็จะเห็นธรรมที่อยู่เหนือการเกิดและการดับ นั่นแหละถึงเป็นธรรมแท้ ไม่เกิดไม่ตาย แล้วมันจะเบื่อจริง

พระธาตุหาย

หลวงพ่อมักพูดเสมอว่า วิชาไสยเวท อภิญญา ความศักดิ์สิทธิ์ของวัตถุมงคลต่างๆ มีจริง เป็นพลังที่เกิดจากสมาธิ แม้ไม่ใช่หนทาง แต่ก็ไม่จำเป็นต้องปฏิเสธ

สมัยหลวงพ่อรุ่นๆ ออกธุดงค์ตัวเปล่า ไม่ได้พกของมงคล แค่พกศีล สมาธิ ปัญญา ไปไหนก็มั่นใจ อยู่ป่าอดข้าวทีละหลายๆ วัน เจอเสือเจอช้าง เจ้าที่ผีป่า ตรงไหนน่ากลัวหลวงพ่อไปทั้งหมด

หลังพรรษาหนึ่ง มีพระรูปหนึ่งถวายพระธาตุให้หลวงพ่อ 9 องค์ หลวงพ่อก็รับมาอย่างเสียมิได้และใส่กระเป๋าอังสะไว้ออกธุดงค์ตามปกติ ผ่านไปหนึ่งปีกลับมาเจอพระรูปเดิม ท่านทักว่า
"หลวงพ่อ ไม่สนใจพระธาตุเลย ท่านเสด็จกลับมาหมดแล้ว"
หลวงพ่อจึงเปิดดูพบว่าพระธาตุหายไปหมดจริงๆ พระท่านเลยให้มาใหม่อีก 9 องค์

พอออกธุดงค์รอบนี้ หลวงพ่อนำคณะพระเณรออกลุยอีกเช่นเคย เนื่องจากเส้นทางเปลี่ยวมาก ทั้งพระทั้งเณรก็กลัวผีนอนกันไม่หลับ ทุกคืนหลวงพ่อก็จะคอยส่งสัญญาณให้หมู่คณะสบายใจหลับกันได้ ผ่านไปหลายวัน แต่ละวันเดินหลายสิบกิโล

คืนหนึ่งหลวงพ่อเหนื่อยมากจนผล็อยหลับไปโดยไม่ให้สัญญาณ พระเณรเลยต่างกลัวนอนไม่หลับกัน แต่แล้วก็เห็นแสงจำนวนมากพุ่งออกมาวนอยู่รอบๆ กลดหลวงพ่อ ทุกคนเลยดีใจกันว่าหลวงพ่อแสดงปาฏิหาริย์คุ้มครอง ต่างสบายใจหลับกันได้

พระธาตุหาย (ต่อ)

เช้ารุ่งขึ้นเมื่อถูกสอบถาม หลวงพ่อบอกว่าท่านไม่ได้ทำอะไร คงเป็นพระธาตุที่ได้มานี่แหละ แล้วหลวงพ่อก็แจกพระธาตุให้รูปละองค์จนหมด

พลังแห่งบุญ

เมื่อนานมากแล้วโยมพ่อของหลวงพ่อเป็นพ่อค้าขายวัว มีเพื่อนที่ไปค้าขายด้วยกันเกิดเป็นไข้ป่า คาดว่าคงต้องตายแน่เพราะมีไข้สูงมาก จึงจำใจทิ้งไว้ระหว่างทางและเดินทางต่อ

แต่เดชะบุญมีตายายคู่หนึ่งมาพบและหายามารักษาให้ ต่อมาเมื่อหายดีด้วยความกตัญญู จึงทำงานอยู่รับใช้สองตายายเป็นเวลา 1 ปี ขณะนั้นฝ่ายครอบครัวเข้าใจว่าตายแล้ว จึงทำบุญอุทิศกุศลให้อยู่ 3 วัน ช่วงนั้นเจ้าตัวก็อิ่มไม่ต้องกินอะไรทั้ง 3 วัน

"พลังของบุญมีจริง มีบุญทำให้มีความสุข"

ปล่อยยาน

หลวงพ่อมีนิสัยสมถะ สมัยก่อนท่านอาศัยอยู่ในกุฏิซอมซ่อ ไม่มีน้ำไฟ แต่กลับไปสร้างให้วัดอื่นใหญ่โต มีทั้งโรงเรียนและโรงพยาบาลอีกหลายหลัง สงเคราะห์ญาติโยมอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย แต่การปฏิบัติกลับไม่ก้าวหน้า วันหนึ่งท่านเกิดระลึกขึ้นได้ว่า ตัวเองติดข่ายพระโพธิสัตว์ ท่านเล่าว่า

"เห็นทรัพย์สินของผู้อื่นดั่งก้อนหิน แต่เห็นทุกข์ของผู้อื่นราวกับทุกข์ของตัวเอง เห็นคนอื่นทุกข์แล้วทนไม่ได้ จะต้องช่วยเค้าให้สำเร็จ"

ท่านจึงสำรวจตัวเองพบว่า เคยอธิษฐานอยากขนสรรพสัตว์เข้านิพพาน 100 ล้านชีวิต การบำเพ็ญเพียรได้สร้างพาหนะเสร็จแล้ว ขาดก็แต่ผู้โดยสารที่เพิ่งจะเก็บได้ 2 ล้าน ถ้าจะบรรลุเป้าหมายเก็บอีก 98 ล้าน ไม่รู้จะต้องเกิดตายอีกกี่ครั้ง เกิดความเบื่อหน่ายจึงถอนความตั้งใจ สละยานที่สร้างไว้

จากนั้นท่านก็ยังสงเคราะห์ช่วยคนเหมือนเดิม หลวงพ่อบอกว่ามันเป็นหน้าที่ ช่วยเท่าที่ช่วยได้ มันต้องเอาตัวเองให้รอดด้วย ท่านบอกว่าใครอธิษฐานจะเป็นพระพุทธเจ้า จะเดินทางไกลท่านก็อนุโมทนาด้วย

"หลวงพ่อไม่เคยยุให้ใครถอนคำอธิษฐาน แต่หลวงพ่อไม่เอาชาติหน้าแล้ว ใครจะไม่ไปไม่รู้แต่หลวงพ่อไปแล้ว"

ทำข้างในก่อนข้างนอก

สมัยก่อนหลวงพ่อเล่าว่าการเป็นอยู่ลำบาก จีวรผืนละ 60 บาท ชาวบ้านก็ไม่มีปัญญาซื้อถวาย ได้มาก็ใส่แบบย้อมแล้วย้อมเล่า เวลาไปโรงเรียนสีเหลืองของผ้าก็ตกใส่ตัว เดี๋ยวนี้ปีนึงมีหลายร้อยชุด พระทางเหนือ ทางอีสานเขาไม่มี หลวงพ่อก็ให้มาขนไป หลวงพ่อจึงย้ำว่า

"สร้างกรรมฐานก่อน เมื่อจิตสว่างแล้ววัตถุจะตามมาเอง"

ทำบาปแลกบุญ

สมัยก่อนหลวงพ่อไปสวดตามงาน กลับมาก็เล่าว่าเห็นญาติโยมล้มวัวล้มควาย มากินเหล้าสังสรรค์ แล้วก็ถวายเงินให้พระ

"ก็สมควรแล้วที่จน เมื่อไหร่จะรวยซักที ให้ทานแต่ทำลาบเลือดล้มวัวล้มควาย จะไปคุ้มได้อย่างไรมันต้อง สร้างศีล สร้างธรรม ไว้ในจิตในใจด้วย หมั่นไหว้พระสวดมนต์ นั่งกรรมฐานพุทโธ พุทโธ พองหนอ ยุบหนอ ต้องทำนะ ต้องล้างนะ ล้างธาตุล้างขันธ์ ล้างกาย ล้างใจ ให้สะอาดบริสุทธิ์ ไม่ใช่ว่าสร้างวัตถุแข่งกันนะ"

กินยาให้ถูกโรค

สมัยหนึ่งหลวงพ่อฝึกกสิณไฟ ท่านเล่าว่าเพ่งกสิณทีไรไฟไหม้ทุกที ยิ่งถ้าโมหาด่าใคร คนนั้นถึงกับกินไม่ได้นอนไม่หลับ ร้อนไปหมด จนกระทั่งไปเจอลูกศิษย์หลวงปู่ชาที่วัดน้ำบ่อหลวง ท่านเตือนหลวงพ่อว่า

"กินยาไม่ถูกระวังตายนะ"

ปกติหลวงพ่อก็เป็นคนใจร้อนอยู่แล้ว เป็นโทสะจริตแล้วไปเพ่งกสิณไฟ ไฟยิ่งไหม้ หลวงพ่อจึงต้องดับไฟด้วยกสิณน้ำ

"ประพฤติปฏิบัติธรรมเนี่ย มันจะต้องถูกกับจริตตัวเองนะ มันถึงจะฆ่ากิเลส"

พุทโธไม่ได้

มีคนมาปรึกษาหลวงพ่อว่า ภาวนาพุทโธยังไงก็ไม่ได้ ทำยังไงดี หลวงพ่อตอบว่า

" พุทโธไม่ได้ก็ธัมโม
ถ้าธัมโมยังไม่ได้ก็สังโฆ "

ดอกไม้ของพระอริยเจ้า

ผีฝรั่ง

สมัยหลวงพ่อถูกนิมนต์ไปวัดไทยที่ฮัมบูร์ก ซึ่งเป็นเมืองที่คนยิวถูกฆ่าเป็นจำนวนมาก ตกกลางคืนหลวงพ่อก็ไหว้พระสวดมนต์กำหนดจิตนอน ปรากฏมีผียิวที่โดนฆ่าตายโผล่มาถูกล่ามโซ่ทรมานเยอะมาก มาขอให้หลวงพ่อช่วย ท่านเล่าว่า

"โอ้ย เยอะขนาดนี้หลวงพ่อช่วยคนเดียวไม่ได้นะ ขอบุญกุศลบารมีที่ได้บำเพ็ญ ช่วยให้วิญญาณเหล่านี้หลุดพ้นจากความทุกข์ทรมาน โซ่จึงหลุด แต่ยังไม่หมด มีตั้งหลายล้าน ช่วยเท่าที่ช่วยได้"

พอได้ฟังลูกศิษย์ก็สงสัย ถามว่าหลวงพ่อพูดภาษาเยอรมันได้เหรอ ถึงสื่อสารกับผีได้ หลวงพ่อบอกว่าพูดไม่ได้ แต่สื่อกันได้เพราะ

"วิญญาณใช้ภาษาเดียวคือภาษาจิต"

เย็นและสะอาด

เวลาหลวงพ่อไปเทศน์ตามงานบุญต่างๆ ท่านมักสอนว่าบุญเหมือนการอาบน้ำ

1. อาบน้ำขี้โคลน คือโกงเขามาทำบุญ ทำแบบนี้เย็น แต่ไม่สะอาด

2. อาบน้ำอบน้ำหอม คือทำแบบหวังผล หวังลาภยศชื่อเสียงได้บุญ ได้ความหอม แต่ใจก็ยังไม่สะอาด

3. อาบน้ำเย็น คือการทำบุญด้วยของที่หามาจากหยาดเหงื่อแรงงาน ด้วยใจที่บริสุทธิ์ ให้เพื่อละ ทำแล้วใจก็เย็นด้วยสะอาดด้วย

คาถาสมปรารถนา

หลวงพ่อเล่าว่ามีเทวดามาให้คาถาสมปรารถนา

โอม อุอะมะ นะโมพุทธายะ สะสุมัง

"ต้องภาวนาบ่อยๆ ด้วยจิตที่บริสุทธิ์ถึงจะเกิดพลัง แล้วใจจะเต็มใจสบาย จากนั้นแผ่เมตตาไปตามลำดับ ที่หลวงพ่อทำคือ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ พระโพธิสัตว์ทั้งหลาย อุบาสก อุบาสิกา สมัยพุทธกาล บูรพมหากษัตริย์ บรรพบุรุษ บูรพาจารย์ ตั้งแต่สมัยพุทธกาล

นักบวชทั้งหลาย ต่อด้วย ญาติ บริวาร ขอให้ได้รับกระแสบุญ พ้นวิบากกรรม เมื่อแผ่กระแสบุญเสร็จ ก็อธิษฐาน ขอบุญกุศลบารมี จงมารวมกันเป็นตบะ เดชะ บารมี พละปัจจัยให้เราได้บรรลุธรรม เข้าถึงพระนิพพานในปัจจุบันชาติ ไม่ใช่ขอสิ่งต่างๆ เพื่อตนเอง

การอธิษฐานด้วยความบริสุทธิ์ ไม่มีอกุศล จะเกิดพลังมหาศาล และย้อนกลับเข้าสู่เราเองด้วย"

เวลาภาวนาที่เหมาะสม

หลวงพ่อเมตตาสอนผู้ฝึกใหม่ว่า ในช่วงฝึกภาวนาใหม่ๆ ควรปฏิบัติให้เป็นเวลา เช่น นั่งสมาธิ เวลา 2 ทุ่ม ก็ควรนั่งในเวลาเดิมทุกวัน เพราะญาณจะเกิดในเวลาเดียวกัน แต่เมื่อชำนาญแล้วจะนั่งในช่วงไหนก็ได้

“เหมือนปลูกต้นไม้ ช่วงต้นต้องเพาะให้เข้มเข็งก่อน ตรงนี้สำคัญมาก ต้องตั้งเวลาชัดเจน และให้สัจจะกับตนเองว่าจะปฏิบัติตามเวลานั้นให้ได้ทุกวัน”

หลวงพ่อเองช่วงเช้าและเย็น ก็ยังเดินจงกรมและแผ่เมตตาเป็นประจำทุกวัน เมื่อแผ่เมตตาจนผ่องใสแล้ว การทำงานทั้งวันก็จะมีปัญญา รอบคอบและแม่นยำ เพราะฉะนั้นต้องตั้งสัจจะกับตัวเอง ว่าจะปฏิบัติเวลาไหนก็ต้องเวลานั้น ตัดสิ่งรบกวนภายนอกในเวลาที่กำหนดไว้ จะได้มีกำลังสมาธิเข้มแข็ง

“ถ้าไม่มีสัจจะให้ตนเองก็จะเกิดปัญหาไปเรื่อยๆ ในชีวิต”

ที่พึ่งที่แท้จริง

หลวงพ่อมักเตือนสติว่าการเกิดมาพบพระพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุดแล้ว คำว่าพระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง พระธรรมเป็นที่พึ่ง พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง นั่นหมายความว่า พุทโธ คือ พระพุทธเจ้ามาอยู่ในใจเรา

"พุทโธ แปลว่าผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ผู้รู้ คือรู้ธาตุรู้ขันธ์ รู้ความเป็นจริง ความเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ผู้ตื่น คือตื่นจากความยึดมั่น ถือมั่น ความงมงาย ผู้เบิกบาน คือเบิกบานในปิติ ในธรรม ในความดี

พระธรรม คือการชำระล้างกมลสันดาน ขจัดความหลงให้ออกไป พระสงฆ์คือความถูกต้อง ความสงบที่ได้เห็นภัยแห่งความเกิด แก่ เจ็บตาย จึงปฏิบัติดี ปฏิบัติถูก ปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตรง คือตรงต่อเหตุ ต่อผล ตรงต่อศีล ต่อธรรม ตรงต่อพระวินัย อันนี้แหละเป็นที่พึ่งที่แน่นอน อย่างอื่นไม่มีนะ การไปอ้างเอาทวยเทพ เทวา ภูเขา ต้นไม้ สิ่งเหล่านั้นไม่ใช่ที่พึ่งนะ"

พิพิธภัณฑ์ร่างกายมนุษย์

ในช่วงบั้นปลาย หลวงพ่อได้ไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ร่างกายมนุษย์ที่คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างที่เดินชมอยู่หลวงพ่อหัวเราะขึ้นมา และเล่าว่า

"เห็นเหมือนตอนหลวงพ่อภาวนาเลย เห็นตั้งแต่โครงกระดูกเท้า หน้าแข้ง หัวเข่า ขา หลวงพ่อเห็นอย่างนั้นจริงๆ เพ่งไปเห็นกะโหลกตัวเอง ตอนเดินจงกรม ก็เห็นโครงกระดูกตัวเองเดิน ยิ่งช่วงไหนจิตแข็งๆ นะมองไปที่ใครก็จะเห็นเป็นโครงกระดูกหมด บางครั้งก็ต้องถอยกำลังสมาธิออกมา เพื่อใช้ปัญญามอง"

ไม่ต้องห่วงหลวงพ่อ

ด้วยปฏิปทาของหลวงพ่อที่ฝึกตัวเองอย่างหักโหมตั้งแต่สมัยหนุ่ม ออกธุดงค์และใช้ชีวิตตัวเองเข้าแลกพิสูจน์ธรรมะของพระพุทธเจ้าบวกกับความเมตตาช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่คิดถึงตนเอง ทำให้สุขภาพหลวงพ่อย่ำแย่มาตลอด ตั้งแต่เป็นโรคกระเพาะจนถ่ายเป็นเลือด สายตาที่เสียจนเกือบบอด ลำไส้อุดตัน ต้องเข้าออกโรงพยาบาลอยู่เนือง ๆ

ครั้งหนึ่งลูกศิษย์ที่เป็นแพทย์จะไปกราบท่าน จึงได้โทรศัพท์หาและหลวงพ่อตอบรับด้วยเสียงสดใสว่า "ไม่สบายอยู่โรงพยาบาล" พอเดินทางไปเยี่ยม เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลได้บอกว่า หลวงพ่อเป็นเบาหวานจนช็อกโคม่า และป่วยเป็นวัณโรคระยะร้ายแรง ซึ่งแต่ละโรคนั้น ผู้ป่วยจะทรมานมากและอาจเสียชีวิตได้ หลวงพ่อเป็นพร้อมกันทั้งสองโรค เมื่อเดินเข้าไปในห้องผู้ป่วย พบว่าหลวงพ่อผอมมาก น้ำหนักหายไปสิบกว่ากิโล มีสายระโยงระยางเต็มตัวท่านไปหมด

เมื่อเดินเข้าไปหลวงพ่อก็มองด้วยสายตาที่สดใสเหมือนเดิม ท่านค่อย ๆ ลุกขึ้นมา และพูดว่า

"ไม่ต้องห่วงหลวงพ่อนะ กายเจ็บป่วยเป็นเรื่องธรรมดา ใจหลวงพ่อไม่เป็นไร แต่หลวงพ่อยังห่วงพวกเรามากกว่า ที่ยังไม่พ้นทุกข์ มาใกล้ ๆ มาฟังหลวงพ่อสอน สติเรายังไม่พอนะ หมั่นเจริญให้บ่อย"

นิพพานแค่ยกมือ

ช่วงก่อนหลวงพ่อละสังขารไม่นาน ท่านได้ปรารภว่าท่านฝึกมาเป็นสิบครูบาอาจารย์ ทำมาทุกวิธีกว่าจะเจอวิธีลัดตัดตรง ถึงแม้แต่ละวิธีการจะนำไปสู่ที่หมายเดียวกันแต่ก็เหมือนกับการเดินทางไปเชียงราย ถ้าเดินก็ใช้ 2 เดือน ถ้านั่งรถก็ 12 ชั่วโมง แต่ถ้านั่งเครื่องบินชั่วโมงเดียวก็ถึงแล้ว

จากนั้นท่านก็ได้สอนลูกศิษย์ยกมือสร้างจังหวะ 14 จังหวะแบบหลวงพ่อเทียน

"กาย เวทนา จิต กุศลธรรม อกุศลธรรม รู้หมด ทำบ่อยๆ สติจะสมบูรณ์ขึ้น สมาธิเกิด ปัญญาเกิด นิพพานก็อยู่ที่ตรงนี้เอง"

บทส่งท้าย

ในช่วงที่หลวงพ่อใกล้จะละสังขารนั้น ผู้ใกล้ชิดหลวงพ่อเล่าว่า หลวงพ่อล้มกระดูกซี่โครงหัก ซึ่งน่าจะทำให้เกิดเลือดออกภายใน การบาดเจ็บในลักษณะนี้จะทำให้เกิดทุกขเวทนาเจ็บปวดมาก แต่หลวงพ่อกลับทำกิจวัตรด้วยความปกติ ยังเมตตาพูดคุยและสอนญาติโยมแม้ในวันสุดท้าย หลวงพ่อละสังขารด้วยอาการสงบที่วัดเขาช่องลมนี่เอง

แม้ว่าการจากไปของหลวงพ่อจะทำให้เหล่าญาติโยมเสียใจมาก เพราะเกิดจากอุบัติเหตุ แต่มีข้อสังเกตหลายอย่างที่บ่งชี้ว่าหลวงพ่อทราบดีว่าท่านกำลังจะละสังขารในเวลาอันใกล้ หลวงพ่อสั่งให้หาเก้าอี้มาเพิ่ม ทั้งๆ ที่วัดมีเก้าอี้มากแล้ว แต่ในงานสวดอภิธรรมของหลวงพ่อ มีญาติโยมหลั่งไหลเข้ามามากจนเก้าอี้แทบไม่พอ หลวงพ่อสั่งให้รถมาปรับทัศนียภาพและจ้างคนมาตัดหญ้าบริเวณหน้าวัดก่อนท่านมรณภาพแค่วันเดียว ทั้งที่ไม่เคยทำตั้งแต่ก่อตั้งวัดมา ทำให้ญาติโยมมองหาวัดเจอง่ายขึ้น

ในช่วงสองสามเดือนสุดท้าย หลวงพ่อมักพูดว่า ขณะนี้ท่านมั่นใจแล้ว ว่าสามารถเข้านิพพานได้ทุกขณะ สำหรับหลวงพ่อไม่มีชาติหน้าอีกแล้ว และกล่าวว่า

“อยากได้โครงกระดูกมนุษย์มาไว้ที่วัดสักชุด เพราะโครงกระดูกคือดอกไม้ของพระอริยเจ้า ให้เราหมั่นพิจารณาเข้ามาในกายเราจนเห็นความจริงที่เป็นอมตะธรรมให้ได้”

บทส่งท้าย (ต่อ)

ช่วงอาทิตย์ที่หลวงพ่อละสังขาร หลวงพ่อปิดการเทศน์ให้ญาติโยมที่มาขอทำความสะอาดวัด ด้วยปัจฉิมโอวาทของพระพุทธเจ้าว่า

"หันทะทานิ ภิกขะเว อามันตะยามิ โว วะยะธัมมา สังขารา อัปปมาเทนะ สัมปาเทถะ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อันว่าสังขารทั้งหลาย ย่อมมีความเสื่อมสลายไปเป็นธรรมดา ท่านทั้งหลายจงยังกิจทั้งปวงอันเป็นประโยชน์ของตน และประโยชน์ของผู้อื่นให้บริบูรณ์ด้วยความไม่ประมาทเถิด"

พระครูพิพิธศาสนการ
หลวงพ่อบุญเหลือ ปัญญาวโร
วัดเขาช่องลม จังหวัดชลบุรี

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อันว่าสังขารทั้งหลาย
ย่อมมีความเสื่อมสลายไปเป็นธรรมดา ท่านทั้งหลาย
จงยังกิจทั้งปวงอันเป็นประโยชน์ของตน และประโยชน์
ของผู้อื่นให้บริบูรณ์ด้วยความไม่ประมาทเถิด

พระปัจฉิมโอวาท สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า